

Zaaknummer	266948
Onderwerp	Actualisatie regionale strategische visie 'De Gezondste Regio'
Datum raadsvergadering	18 september 2025
Raadscommissie	Algemene commissie
Datum raadscommissie	10 september 2025
Programma	Bestuur en organisatie
Portefeuillehouder	I.M. van Dijk

Actualisatie regionale strategische visie 'De Gezondste Regio'

Inleiding

In 2019 heeft de regio Noord Limburg een strategische visie opgesteld genaamd 'De Gezondste Regio'. In 2024 is besloten tot een actualisatie van deze visie. Dit onder andere omdat de huidige visie te sterk leunt op de Regio Deal I en niet meer volledig aansluit op actuele opgaven zoals wonen, veiligheid, demografie en duurzaamheid.

Er wordt eerst een startnotitie opgesteld op basis waarvan ons college en de regio graag met uw raad in gesprek gaan. Deze startnotitie treft u hierbij aan.

Op 11 september vindt er tijdens een raadsbijeenkomst een beeldvormend gesprek plaats met de acht gemeenteraden in Noord-Limburg over de actualisatie van de strategische visie. Daarnaast wordt uw raad in gelegenheid gesteld om vóór 1 oktober een reactie te geven op de startnotitie. Met dit raadsvoorstel informeren wij u over het proces en stellen wij u een reactie voor.

Uw suggesties en opmerkingen worden meegenomen bij het afronden van het visiedocument, dat naar verwachting eind 2025 ter vaststelling aan de acht gemeenteraden zal worden aangeboden. Dit loopt wat betreft de tijd gelijk met het bestuurlijk proces dat betrekking heeft op de toekomstige samenwerkingsvorm (governance) van de regio waar u in de raadsvergadering van 4 juli over heeft gesproken. Besluitvorming over de visie en de samenwerkingsvorm vinden echter onafhankelijk van elkaar plaats, omdat de motivatie om de samenwerkingsvorm te herijken los staat van de inhoudelijke visie op de regio.

Voorstel

1. Kennisnemen van de inhoud van de (bijgaande) startnotitie actualisatie regionale strategische visie en het actualisatieproces.
2. De regio uw reactie op de startnotitie meegeven door middel van bijgevoegde brief

Beoogd effect

Door middel van uw reactie geeft u de regio input mee voor het opstellen van de uiteindelijke regionale strategische visie. De visie biedt de inhoudelijke basis voor de samenwerking in Noord-Limburg, de beleidsinhoudelijke afstemming tussen de colleges en de verwerving van middelen. Ook vormt de visie het kader voor het uitvoeringsplan dat de regio na vaststelling van de visie zal opstellen. De visie vormt de inhoudelijke basis voor de regionale programmering 2026–2030.

Argumenten

1.1 *Bij het opstellen van de startnotitie is gebruik gemaakt van diverse input*

De regionale visie wordt geactualiseerd op basis van:

- een analyse van de huidige visie en al het beleid wat zich op de verschillende deelonderwerpen van de regionale samenwerking in de tussentijd heeft ontwikkeld
- de voorbereiding en inhoud van de in juni 2024 gehouden regiodialoog met maatschappelijke partners, inwoners en overheden.
- schriftelijke reacties van de acht colleges op de huidige visie;
- de bijeenkomst met de gemeenteraden van 16 april jl., waarin de governance centraal stond.

1.2 *De actualisatie is vooral een herijking.*

De (startnotitie van) de strategische visie *De Gezondste Regio* schetst het gewenste toekomstbeeld voor Noord-Limburg in 2040. Veel van de bestaande ambities van de vorige visie blijven overeind, met inhoudelijke aanvullingen op onder meer wonen, veiligheid, duurzaamheid en demografie. De visie schetst een toekomstbeeld voor 2040. Waar in de tekst van de startnotitie "is" staat, wordt bedoeld: "in 2040 is dat de situatie".

De tekst bevat ambities op het gebied van wonen, werken en samenleven, ingebed in de bredere context van brede welvaart en positieve gezondheid. Daarbij is expliciet aandacht voor:

- demografische trends;
- de verbinding tussen economie, leefomgeving en gezondheid;
- regionale verschillen en identiteiten;
- de rol van gemeenschappen en maatschappelijke partners;
- koppeling met nationale en provinciale programma's, zoals het Nationaal Programma Vitale Regio's.

2.1 *Het hebben van een regionale visie geeft richting aan de samenwerking en zorgt zo voor meer slagkracht*

Onze gemeente neemt deel aan veel verschillende samenwerkingsverbanden. Het is daarom voor ons van meerwaarde dat de samenwerkingsverbanden waaraan wij deelnemen slagkrachtig zijn, zodat zij taken voor ons kunnen uitvoeren zonder dat ons dit lokaal meer werk oplevert dan wenselijk of noodzakelijk. De tijd die ons dit scheelt kunnen wij vervolgens besteden aan een goede invulling van onze regietaak ten aanzien van de samenwerking. Om goed regie te kunnen voeren is het belangrijk dat alle deelnemers aan de samenwerking duidelijke afspraken maken over waar zij samen aan werken en wat het samenwerkingsverband gaat uitvoeren. Dit voorkomt ook dat het samenwerkingsverband voor elke keuze en elk besluit terug moet naar de lokale gemeenten. Het hebben van een regionale visie geeft richting aan deze afspraken en is daarom belangrijk als startpunt.

2.2 *Het is een regionale visie, waarvan niet alle onderdelen op onze gemeente van toepassing zijn*

Wij zijn er van overtuigd dat regionale samenwerking in Noord-Limburg onze gemeente veel brengt, ook al passen niet alle gekozen focuspunten in deze visie bij onze eigen speerpunten. Wij zien dat

Raadsvoorstel

echter als een logisch gevolg van samenwerking en zijn en blijven er van overtuigd dat 'het geheel meer is dan de som der delen'.

Het is belangrijk dat in de visie geen zaken staan die in tegenspraak zijn met onze eigen lokale belangen, ontwikkelingen of samenwerking die wij aan zijn gegaan met andere regio's. De startnotitie voldoet hieraan. Wel hebben wij er voor gekozen om in de reactie op deze visie nogmaals aan te geven dat er ruimte moet blijven voor de diversiteit binnen de regio en wij met onze regionale visie geen samenwerking buiten de regio moeten uitsluiten.

In de visie, en dus ook in de startnotitie, wordt een regionaal toekomstperspectief geschetst. Er wordt veel aandacht besteed aan een sterke regionale economische basis, met de nadruk op duurzame landbouw, agrofood en de maakindustrie, in combinatie met de oproep om hoger onderwijs in onze regio te behouden. Dit is voor onze gemeente niet of minder van toepassing, en wij werken dan ook niet samen met de regio op deze onderdelen.

Wel belangrijk voor ons is de nadruk op preventieve en positieve gezondheid die aan de basis staat van deze visie. Met de regio Gelderland Zuid werken wij veel samen als het gaat om zorg en ondersteuning, maar het voorkomen dat mensen ziek worden of ondersteuning nodig hebben is een onderwerp dat heel logisch past in onze samenwerking in Noord Limburg. Ten eerste is wettelijk gezien preventieve gezondheid belegd binnen de veiligheidsregio Noord Limburg. Daarnaast wordt in de visie met betrekking tot dit onderdeel vooral veel aandacht besteed aan het creëren van een gezonde leefomgeving, en dat is een thema waarop wij al jaren samen werken binnen Noord Limburg.

Dit gebeurt onder andere door samen natuur en landschap te herstellen, landschappen te ontsluiten voor recreatief gebruik, inwoners actief uit te nodigen hiervan gebruik te maken door toerisme en recreatie te versterken, een gezond levensstijl te stimuleren, en te zorgen voor schone, duurzame en veilige leefomgeving.

Hiermee bevat deze visie veel onderdelen die ook voor onze gemeente belangrijk en actueel zijn en waarin wij graag de samenwerking met de regio Noord Limburg zoeken. Wij hebben de samenwerking nodig om onze lokale doelen te realiseren. Het opstellen van één gezamenlijk toekomstperspectief dat ons richting geeft voor een gezamenlijke aanpak van onze uitdagingen is daarbij de eerste stap.

Kanttekeningen

1. De inhoud van de visie zegt niets over de vorm van samenwerking

De vorm van samenwerking (de governance) volgt uit het (de aard van het) takenpakket, niet uit de inhoud van de visie. Het traject rond de governance staat los van deze startnotitie/de visie. Beide zaken zijn wel onontbeerlijk voor een goed functioneren van de regio, en zijn daarmee communicerende vaten.

2. In de uiteindelijke visie moeten de gezichtspunten van alle raden in de regio verenigd worden

U heeft als gemeenteraad het recht om de inhoud van deze startnotitie bij amendement te wijzigen. Bij een regionale visie is een amendement echter alleen zinvol indien deze door alle acht gemeenteraden wordt aangenomen. U kunt richting geven aan de uiteindelijke visie door de inhoud van uw reactie of de input die u meegeeft tijdens de raadsbijeenkomst op 11 september.

Raadsvoorstel

3. *Het streven naar focus zit niet in de visie zelf, maar in de programmering die daarop volgt.*

De visie vormt een toekomstperspectief op basis waarvan bestuurlijk accenten kunnen worden gezet en in de programmering focus kan worden aangebracht. Na het vaststellen van de regionale visie wordt een uitvoeringsplan opgesteld, met daarbinnen een duidelijke prioritering.

Participatie

De participatie is vorm gegeven door het houden van een regiodialoog met maatschappelijke partners en inwoners in juni 2024.

Uitvoering

De komende maanden wordt gewerkt aan de verdere uitwerking en afronding van het visiedocument op basis van uw input op de startnotitie. In de beeldvormende bijeenkomst op 11 september a.s. worden de hoofdlijnen van de visie en het proces toegelicht. Deze bijeenkomst biedt ruimte voor toelichting, duiding van het proces, en het stellen van vragen.

Bijlage(n)

1. Raadsbesluit startnotie regionale strategische visie Noord Limburg
2. Reactie startnotitie regionale strategische visie Noord Limburg
3. Startnotitie regionale strategische visie 'De Gezondste Regio' (2025)
4. Reactie voornemen herijking strategische visie Noord Limburg (December 2024)

Mook, 19 augustus 2025

Het college van burgemeester en wethouders van Mook en Middelaar,

De gemeentesecretaris
drs. W. Mariman

De burgemeester
I.M. van Dijk